

Prepensioneringsregeling

PHILIPS PENSIOENFONDS

BELEGGINGSVERSLAG

2008

Informatie over beleggingen in
de prepensioneringsregeling

Prepensioneringsregeling

Philips Pensioenfonds heeft de uitvoering van het Philips flex pensioen uitbesteed aan Hewitt Associates Outsourcing B.V. U kunt bij Hewitt Associates terecht met al uw pensioenvragen. De gegevens van Hewitt Associates zijn:

Hewitt Associates Outsourcing B.V.
Beukenlaan 143
Postbus 80040
5600 JP Eindhoven

Telefoon: 0800 - 023 15 01
(bereikbaar op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur)
Fax: 040 - 265 38 77
E-mail: pensioen.ppf@hewitt.com
Internet: www.philipspensioenfonds.nl

Ondanks dat dit beleggingsverslag met de grootste zorgvuldigheid is samengesteld, kunt u hieraan geen rechten ontleen. Rechten kunt u alleen ontleen aan het voor u geldende pensioenreglement. U kunt het pensioenreglement downloaden of bestellen via onze website www.philipspensioenfonds.nl.

Prepensioneringsregeling

PHILIPS PENSIOENFONDS

BELEGGINGSVERSLAG

2008

Informatie over beleggingen in
de prepensioneringsregeling

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Wat speelde er in 2008?	4
Uniform Pensioenoverzicht	
Zorgplicht	
Geldmarktfonds	
2. Wat waren de economische ontwikkelingen in het jaar 2008?	10
Kredietcrisis	
Aandelen	
Obligaties	
Valuta	
Grondstoffen	
3. Resultaten beleggingen prepensioneringsregeling	12
Overzicht rendementen prepensioneringsregeling	
Resultaat aandelenfonds	
Resultaat obligatiefonds	
Resultaat geldmarktfonds	
4. Balans en mutatieoverzicht	16

Inleiding

Dit is het beleggingsverslag van de prepensioneringsregeling van het jaar 2008. Het verslag geeft u inzicht in de algemene economische ontwikkelingen en de ontwikkelingen in de beleggingsfondsen van de prepensioneringsregeling.

In het onderdeel ‘Wat speelde er in 2008?’ gaan we in op de wijze waarop de prepensioneringsregeling in uw Uniform Pensioenoverzicht is verwerkt. Ook lichten we kort de wettelijke bepalingen van de ‘zorgplicht’ toe. Tot slot is hier een toelichting opgenomen op de resultaten van het geldmarktfonds.

Op www.philipspensioenfondsen.nl vindt u in het onderdeel ‘Prepensioneringskapitaal’ bij het Philips flex pensioen de actuele koersen en rendementen van de beleggingsfondsen. Meer achtergrondinformatie en enkele ‘veelgestelde vragen’ over de prepensioneringsregeling vindt u ook terug op deze website.

Als u deelneemt aan de prepensioneringsregeling, dan ontvangt u ieder kwartaal een kwartaaloverzicht. Op dit overzicht kunt u zien in welke beleggingsfondsen uw prepensioneringskapitaal is belegd. De waarde van uw kapitaal aan het einde van het kwartaal staat ook vermeld op dit overzicht.

April, 2009

1. Wat speelde er in 2008?

In 2008 heeft u als deelnemer aan de prepensioneringsregeling voor het eerst twee Uniforme Pensioenoverzichten ontvangen én u heeft de mogelijkheid gekregen om via de Pensioenplanner een extra overzicht op te vragen. Ook zijn de wettelijke voorschriften betreffende de zogenoemde ‘zorgplicht’ van kracht geworden. In deze paragraaf leest u meer over deze onderwerpen. Daarnaast geven wij u een toelichting op het rendement van het geldmarktfonds in 2008.

Uniform Pensioenoverzicht

Als deelnemer aan de prepensioneringsregeling heeft u in 2008 twee Uniforme Pensioenoverzichten ontvangen. Op het ene overzicht is uw pensioen uit het Philips flex pensioen weergegeven. Op het andere overzicht vindt u het pensioen uit de prepensioneringsregeling terug.

Pensioen uit uw prepensioneringskapitaal

U zult verschillen zien tussen de bedragen die in het Uniform Pensioenoverzicht prepensioneringsregeling staan en in de Pensioenplanner. Philips Pensioenfonds is namelijk wettelijk verplicht om in het Uniform Pensioenoverzicht de hoogte van het toekomstig kapitaal en het pensioen dat daarmee kan worden aangekocht op een specifieke manier te berekenen. Dit wijkt af van de wijze waarop de bedragen in de Pensioenplanner worden berekend. In de Pensioenplanner ziet u de bedragen die zijn gebaseerd op het verwachte rendement van het Dymix-systeem en de rekenrente van Philips Pensioenfonds. De pensioenbedragen die als voorbeeld in het Uniform Pensioenoverzicht prepensioneringsregeling worden vermeld, zijn gebaseerd op een

hoger (wettelijk verplicht) rendement. Hierdoor zijn de bedragen in uw Uniform Pensioenoverzicht meestal hoger dan de bedragen die u en/of uw partner gaan ontvangen. De bedragen in de Pensioenplanner zijn anders, maar deze zijn naar onze mening realistischer dan de bedragen die in het pensioenoverzicht staan. Daarom heeft Philips Pensioenfonds ervoor gekozen om in de Pensioenplanner de eigen methode te hanteren.

Extra pensioenoverzicht

In de Pensioenplanner kunt u in het onderdeel 'Mijn pensioenoverzichten' een extra Uniform Pensioenoverzicht prepensioneringsregeling downloaden. In dat pensioenoverzicht zijn, in tegenstelling tot het Uniform Pensioenoverzicht dat u per post heeft ontvangen, de bedragen berekend met de eigen methode van Philips Pensioenfonds zodat u een, naar onze mening, realistischer beeld kunt krijgen van uw toekomstige pensioensituatie.

Zorgplicht

Als deelnemer aan de prepensioneringsregeling heeft u mogelijk te maken met de 'zorgplicht' die vanaf 1 januari 2008 voor pensioenfondsden geldt. Dit geldt voor u als u gekozen heeft voor een actief beleggingsprofiel. Als uw prepensioneringskapitaal is belegd in het standaard beleggingsprofiel (het Dymix-systeem), dan verandert er voor u niets.

Als u heeft gekozen voor een actief beleggingsprofiel

Als u gekozen heeft voor een actief beleggingsprofiel, krijgt u te maken met de zorgplicht. Dat betekent dat Philips Pensioenfonds voor u een zogenoemd 'klantprofiel' moet vaststellen. In dit klantprofiel worden gegevens opgenomen over uw financiële positie, uw financiële doelstelling, kennis en ervaring met beleggen en uw risicobereidheid. In december 2008 heeft Philips Pensioenfonds u een aantal vragen voorgelegd om het klantprofiel te kunnen opstellen. Op basis van de gegevens in uw klantprofiel is bepaald welk beleggingsprofiel bij u past.

Philips Pensioenfonds informeert u voortaan jaarlijks of uw gekozen beleggingsprofiel aansluit bij uw klantprofiel. U kunt vervolgens zelf een keuze maken om de gekozen belegging (meer) aan te laten sluiten op uw klantprofiel. Philips Pensioenfonds informeert u over de mogelijkheden die u hierin heeft. U bent uiteindelijk zelf verantwoordelijk voor de door u gemaakte keuzes.

Philips Pensioenfonds is verplicht een klantprofiel voor u op te stellen. Hiervoor is het Fonds afhankelijk van uw reactie op de vragenlijst. Wanneer u de vragenlijst niet heeft teruggestuurd aan Philips Pensioenfonds, wordt uw actief beleggingsprofiel automatisch omgezet naar het Dymix-systeem.

Geldmarktfonds

In 2008 heeft Philips Pensioenfonds een aantal vragen ontvangen over de achterblijvende rendementen voor prepensioneringskapitaal dat belegd is in het geldmarktfonds. Om antwoord te geven op deze vragen geven wij u een toelichting op wat het geldmarktfonds nu precies inhoudt en de bijbehorende achtergrondinformatie.

Het geldmarktfonds heeft drie doelstellingen:

1. Het door de deelnemer opgebouwde kapitaal in stand houden.
2. Het faciliteren van het flexibel opnemen van gelden voor de aankoop van pensioen waarvan tijdstip en omvang van tevoren niet bekend zijn.
3. Door een prudent beleid waarde toe te voegen en de benchmark te verslaan.

De benchmark bestaat uit de Merrill Lynch Euro LIBID 3M Constant Maturity. Bij deze benchmark wordt ervan uitgegaan dat middelen worden weggezet tegen het driemaands interbancaire rentetarief, vastgesteld door de Europese Centrale Bank, het zogeheten Euribor tarief minus een afslag van 0,125% in verband met kosten (die banken onderling niet kennen).

Samenstelling geldmarktfonds

In onderstaand schema zijn de instrumenten weergegeven waarin het geldmarktfonds kan beleggen en de daarbij behorende kenmerken.

Geldmarktinstrument	Verhandelbaarheid	Rendement	Koersrisico bij sterk wijzigende rentestanden
Kortlopende staatsleningen	erg groot	laag	laag
Bankdeposito's	niet mogelijk	gemiddeld	laag
Kortlopende bedrijfsleningen	bepert	gemiddeld	laag
Floating Rate Notes	groot	meer dan gemiddeld	hoger

Kortlopende staatsleningen

Een bijzonder liquide geldmarktproduct zijn kortlopende staatsleningen. Dit zijn staatsleningen met een nog korte resterende looptijd voor aflossing van de lening.

Bankdeposito's

Bij een bankdeposito van bijvoorbeeld drie maanden wordt een bedrag voor drie maanden weggezet bij een bank dat niet tussentijds kan worden opgevraagd.

Kortlopende bedrijfsleningen

Bij deze leningssoort wordt een bedrag voor een korte periode bij een bedrijf weggezet, al dan niet verhandelbaar.

Floating Rate Notes

Floating Rate Notes (FRN) zijn geldmarktinstrumenten waarbij ieder kwartaal een nieuwe rentevergoeding wordt vastgesteld die gelijk is aan het driemaands (interbancaire) Euribor-tarief met een vaste opslag.

Een FRN heeft echter een langere looptijd dan een bankdeposito of kortlopende bedrijfslening. Dat komt doordat de FRN wordt uitgegeven met looptijden van een aantal jaren, waarbij de Euribor rente per kwartaal wordt herzien, vandaar de naam variabele rente (floating rate).

Negatief rendement

Het rendement van het geldmarktfonds is laag, hoe komt het dat het rendement in enkele maanden van 2008 negatief is geweest? Hoe kan het dat het geldmarktfonds negatief scoort terwijl er overal gebrek aan geld is en lenen steeds duurder wordt?

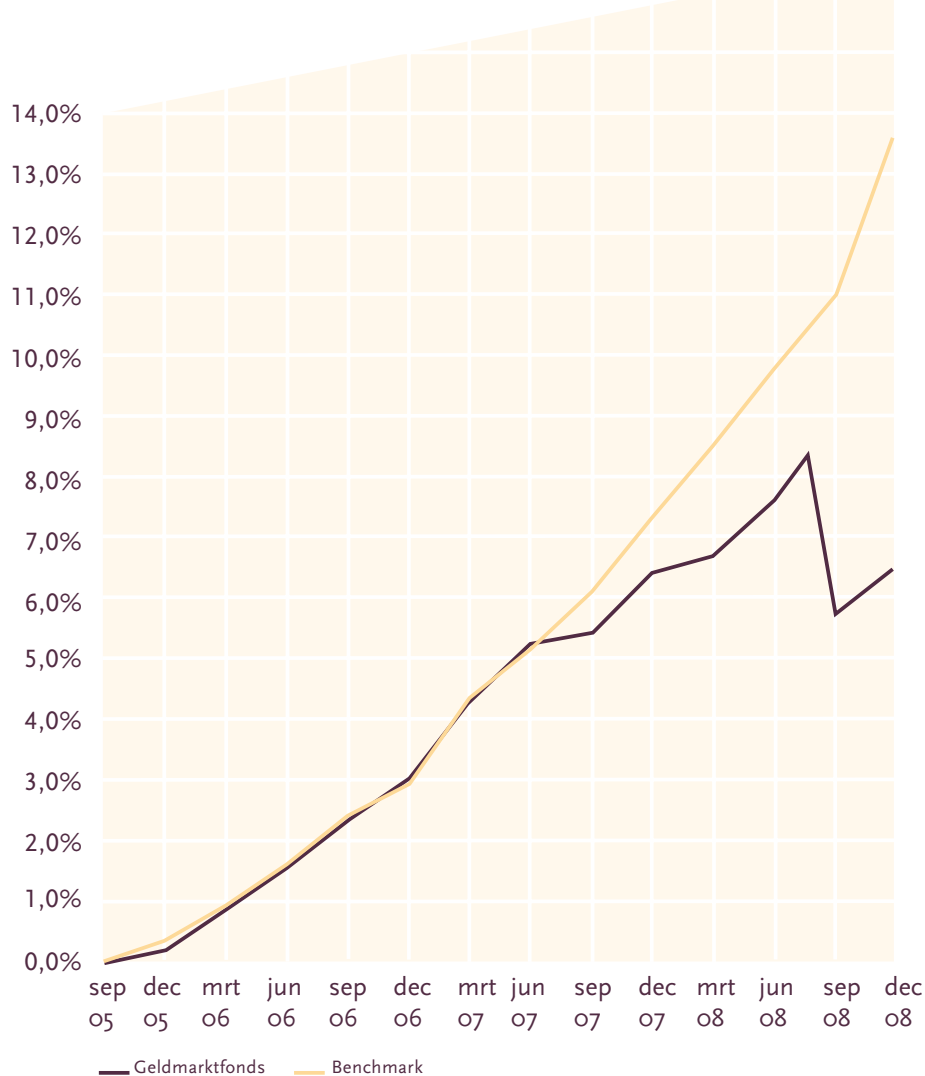
Als gevolg van de kredietcrisis is de kredietmarkt bijna tot stilstand gekomen. Het geldmarktfonds had hiervan te lijden. Sinds het begin van de kredietcrisis in augustus 2007 staan de koersen van leningen aan andere banken en bedrijven onder druk. In september 2008 zakten de koersen van een aantal leningen zelfs zodanig dat een negatief rendement werd behaald.

Een FRN is een lening aan banken en bedrijven met een korte tot middellange looptijd waarvan de rente ieder half jaar wordt herzien. De rente wordt bepaald door een opslag boven Euribor, het interbancaire rentetarief. De opslag die de uitgever van de FRN betaalt ten opzichte van Euribor wordt bepaald op het moment van uitgifte van de FRN. Als gevolg van de financiële crisis liep deze opslag fors op: waar eerst een opslag van 0,5% door de uitgever moest worden betaald, liep deze in sommige gevallen op tot wel 10%. We zagen een zelfde effect bij langlopende bank- en bedrijfsleningen.

Het oplopen van deze zogeheten debiteursverspreiding had echter een negatief effect op de waarde van de FRN die reeds in het fonds zaten. Als gevolg hiervan was het rendement van het geldmarktfonds nagenoeg 0%. Het rendement van de benchmark bedroeg 5,1%. De benchmark, die ervan uitgaat dat alle middelen op bankdeposito's wordt gezet, loopt altijd gestaag op. Dit komt doordat hier een vaste rente voor wordt betaald en daarom geen koersverlies kent. Het geldmarktfonds is echter wel gevoelig voor koersverlies met als gevolg dat het in de extreme omstandigheden van het afgelopen jaar fors bij de benchmark achterbleef. Ter illustratie hebben we hiernaast een grafiek toegevoegd. Deze grafiek laat het cumulatieve rendement van het geldmarktfonds zien vanaf september 2005 tot aan de zomer van 2007 toen de financiële crisis begon. Te zien valt hoe zowel het geldmarktfonds als de benchmark gestaag oplopen zoals men ook verwacht van een geldmarktfonds.

Rendement (in %)

Vanaf de zomer van 2007 zien we dat het geldmarktfonds – in tegenstelling tot de benchmark – de gevolgen van de kredietcrisis begint te ondervinden. Wanneer in september 2008 Lehman Brothers failliet gaat en AIG en Merrill Lynch moeten worden gereed, schieten de spreads de lucht in en lijdt het geldmarktfonds als gevolg daarvan voor het eerst in zijn geschiedenis koersverlies. Merk wel op dat zolang er geen faillissement plaatsvindt, de waarde van het geldmarktfonds zich weer zal herstellen.

Tegoeden op een spaarrekening?

Waarom worden de tegoeden niet gewoon op een spaarrekening gezet? Banken bieden niet de mogelijkheid het beheer van miljoenen (het kapitaal in het geldmarktfonds van de prepensioneringsregeling van Philips Pensioenfonds bedraagt per 31 december 2008 79,8 miljoen euro) via een dergelijke spaarrekening te regelen.

2. Wat waren de economische ontwikkelingen in het jaar 2008?

Kredietcrisis

Het jaar begon in mineur met zorgen over de gezondheid van het wereldwijde financiële systeem en de invloed van de kredietcrisis op de reële economie.

De economische data waren mager: huizenprijzen daalden, de inflatie steeg, het vertrouwen van bedrijven en consumenten nam af en de productie slonk. In reactie hierop verlaagde de Federal Reserve en de Bank of England de rente. De Europese Centrale Bank (ECB) handhaafde de rente op 3%.

In juni namen de zorgen over de problemen in de financiële sector en de inflatie verder toe. De economie bleef zwak en het vertrouwen van consumenten daalde tot een dieptepunt. Toch bleef een recessie vooralsnog uit. De prijs van olie steeg sterk in het tweede kwartaal als gevolg van lage voorraden en een grote vraag. De politieke instabiliteit in het Midden-Oosten vergrootte de zorgen. In juli verhoogde de ECB de rente tot 3,25% uit angst voor de toenemende inflatie.

Het derde kwartaal van 2008 wordt herinnerd als één van de meest turbulente periodes in de financiële historie. Het faillissement van banken, reddingsplannen en overheidsingrijpen domineerden het nieuws wereldwijd. De situatie werd omschreven als de grootste financiële crisis sinds de Grote Depressie in de jaren '30 van de vorige eeuw. De crisis maakte extreme maatregelen noodzakelijk om het vertrouwen in de markten te herstellen en de besmetting naar de reële economie te beperken. In de VS werd het Troubled Asset Relief Programme (TARP) aangenomen, een reddingsplan van 700 miljard dollar.

In het vierde kwartaal werd massaal verkocht in alle beleggingscategorieën, met uitzondering van staatsobligaties. In de automobielsector namen de verkopen sterk af, een bewijs dat de crisis zich niet beperkte tot de financiële sector. In reactie hierop werd door overheden hevig ingegrepen in de markt. De rente werd opnieuw verlaagd, in de Eurozone naar 2,5%.

Terwijl centrale banken wereldwijd snel handelden om liquiditeit te verschaffen, waren ze niet in staat om de zorgen over solvabiliteit en de mogelijkheden van banken, om geld uit te lenen, te verbeteren. De werkloosheid liep op. Officiële cijfers lieten zien dat een groot deel van de ontwikkelde wereld in een recessie was beland. Het sentiment verslechterde steeds meer. Bedrijven rapporteerden omstandigheden die ze nog nooit eerder hadden meegemaakt. De vraag stortte volledig in.

Aandelen

Over geheel 2008 zijn de aandelenprijzen wereldwijd zeer sterk gedaald. De omvang van deze dalingen was vergelijkbaar met de enorme dalingen in de jaren '30 van de vorige eeuw, alleen ging de daling deze keer drie keer zo snel.

Obligaties

Staatsobligaties werden als een veilige haven gezien en door de enorme vraag waren hier de rendementen juist sterk positief. Bedrijfsobligaties werden als risicovol gezien en de kans op faillissement werd hoger ingeschat dan in de afgelopen 80 jaar het geval is geweest. Deze categorie rendeerdde hierdoor beduidend minder dan de veilig geachte staatsleningen.

Valuta

Ook de valutakoersen kenden een zeer grillig verloop. In april noteerde de euro op bijna 1,60 tegen de Amerikaanse dollar. In het vierde kwartaal won de dollar aan kracht.

Beleggers waren minder bereid om risico's te nemen en realiseerden zich dat de economische neergang, die begon in de Verenigde Staten, de rest van de wereld harder zou raken dan verwacht. Eind november noteerde de euro 1,25 tegen de dollar. De euro eindigde het jaar op 1,40 en leverde daarmee 4,25% in tegen de dollar.

Ook ten opzichte van de Japanse yen nam de euro aanvankelijk in waarde toe. In juli was de euro bijna 170 yen waard; eind oktober bedroeg de koers 115. Over geheel 2008 zakte de euro met 22% ten opzichte van de yen.

Het Britse pond kende een ongekennde waardedaling. Het pond noteerde aan het begin van het jaar 0,73 tegenover de euro. Aan het eind van het jaar was dat 0,98. Over geheel 2008 nam de euro bijna 33% in waarde toe ten opzichte van het pond.

Grondstoffen

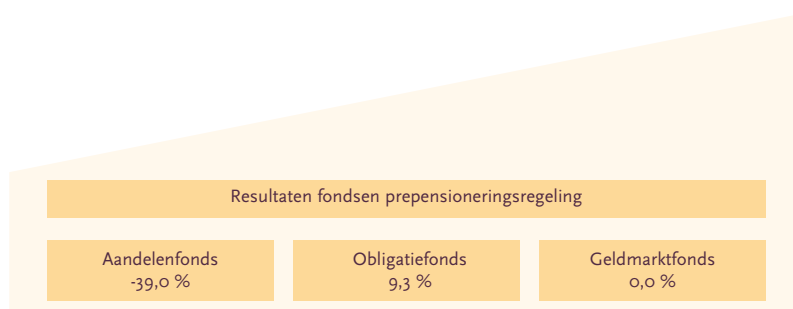
Ook de prijs van grondstoffen stortte volledig in. Gedurende de eerste helft van het jaar stegen de prijzen nog sterk: de prijs van olie piekte op 145 dollar in juli. Aan het eind van het jaar noteerde olie net onder de 45 dollar.

3. Resultaten beleggingen prepensioneringsregeling

Overzicht rendementen prepensioneringsfondsen

In onderstaand overzicht kunt u zien wat de in 2008 behaalde rendementen in de beleggingsfondsen van de prepensioneringsregeling zijn. Als u gebruikmaakt van de standaard beleggingsmethode, het Dymix-systeem, dan wordt op basis van uw leeftijd een beleggingsportefeuille samengesteld. Het uitgangspunt van het Dymix-systeem is dat het risico en de samenstelling van uw beleggingsportefeuille afhankelijk zijn van uw leeftijd.

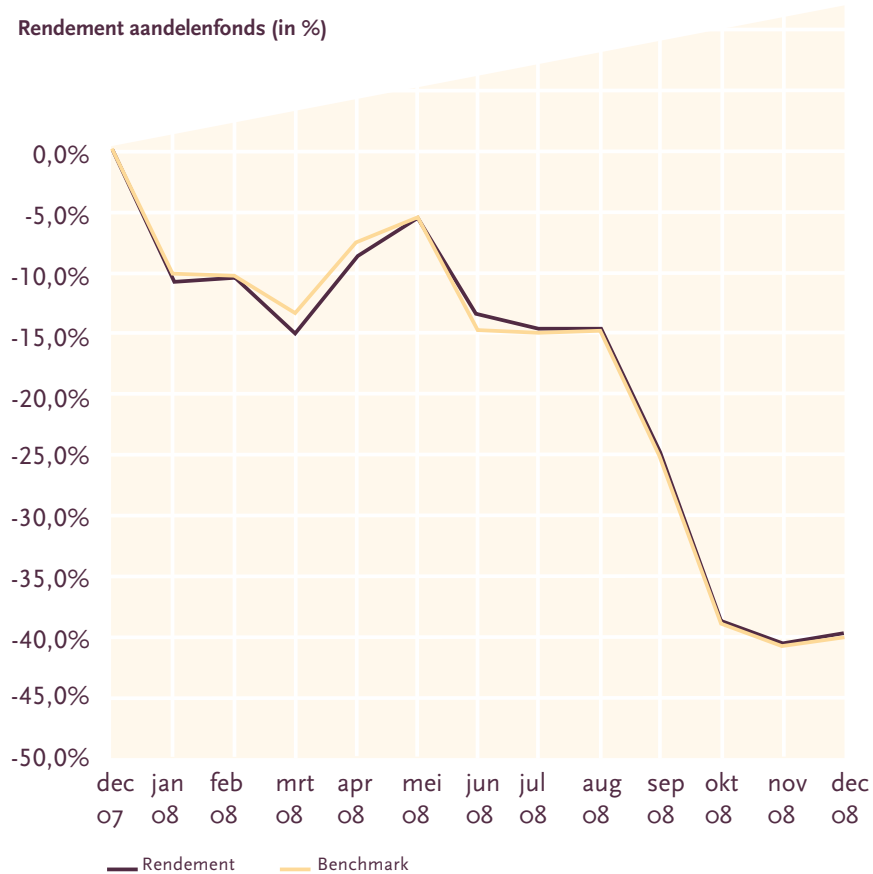
De waarde van beleggingen kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst.

Resultaat aandelenfonds

De koers van het aandelenfonds stond aan het eind van 2008 39,0% lager dan het jaar daarvoor. De benchmark zakte in dezelfde periode met maar liefst 40,6%.

Aandelen waren het hele jaar in mineur. Tot aan mei bleef de schade nog beperkt maar daarna zakten de koersen snel weg. Na het faillissement van Lehman Brothers in september, stortten de koersen volledig in op het moment dat de angst voor een wereldwijde recessie realiteit bleek te worden. De koers van een fractie in het aandelenfonds verliep van 117,3 op 31 december 2007 naar 71,6 op 31 december 2008.

In de grafiek hieronder ziet u de ontwikkeling van het rendement in 2008. In de grafiek is een vergelijking gemaakt met de benchmark¹. Het totaalresultaat van de benchmark kwam uit op -40,6%.

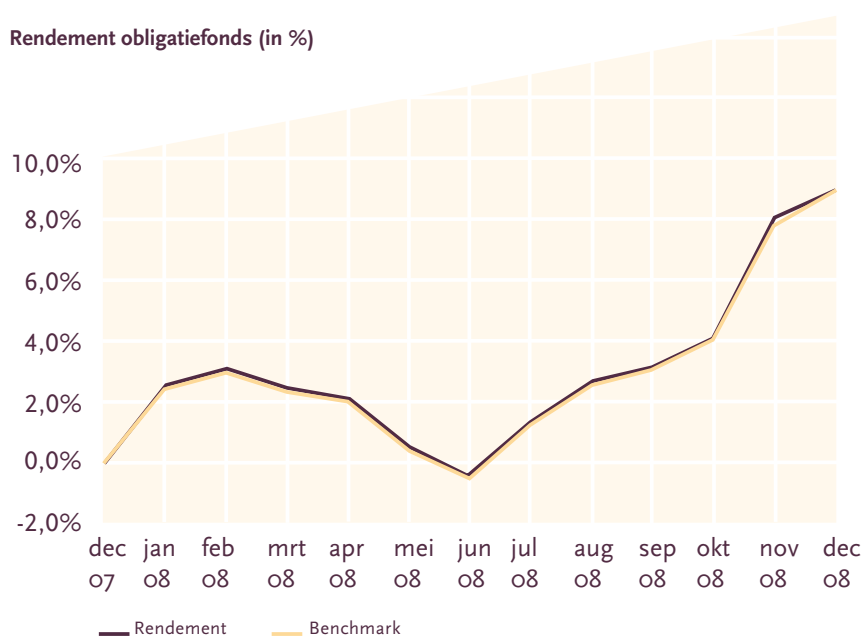

¹ De benchmark voor het aandelenfonds is samengesteld uit 47% MSCI Europe, 29% MSCI USA, 11% MSCI Japan en 13% uit de MSCI All Country Far East ex Japan. Alle benchmarks zijn total return benchmarks in euro's, gecorrigeerd voor ingehouden belastingen (net dividends) en worden dagelijks berekend. De valutaposities van alle benchmarks worden hierbij afgedekt.

Resultaat obligatiefonds

Staatsobligaties werden als een veilige haven gezien. Vanaf september vluchtten beleggers massaal in staatsobligaties. De rente op 10-jarige Amerikaanse staatsobligaties daalde tot circa 2,5% aan het eind van 2008. Ook de rente van de 10-jarige Nederlandse staatslening daalde, zij het in mindere mate. Het obligatiefonds dat uitsluitend in staatsobligaties belegt, behaalde een goed rendement van 9,3% tegen 9,1% voor de benchmark. De koers van een fractie in het obligatiefonds verliep van 76,2 op 31 december 2007 naar 83,3 op 31 december 2008.

In de onderstaande grafiek ziet u de ontwikkeling van het rendement in 2008. In de grafiek is een vergelijking gemaakt met de benchmark².

² De referentiemaatstaf voor het obligatiefonds is de iBoxx Euro Sovereign Bonds All Maturities. Deze index is een total return benchmark in euro's, welke op dagbasis wordt berekend.

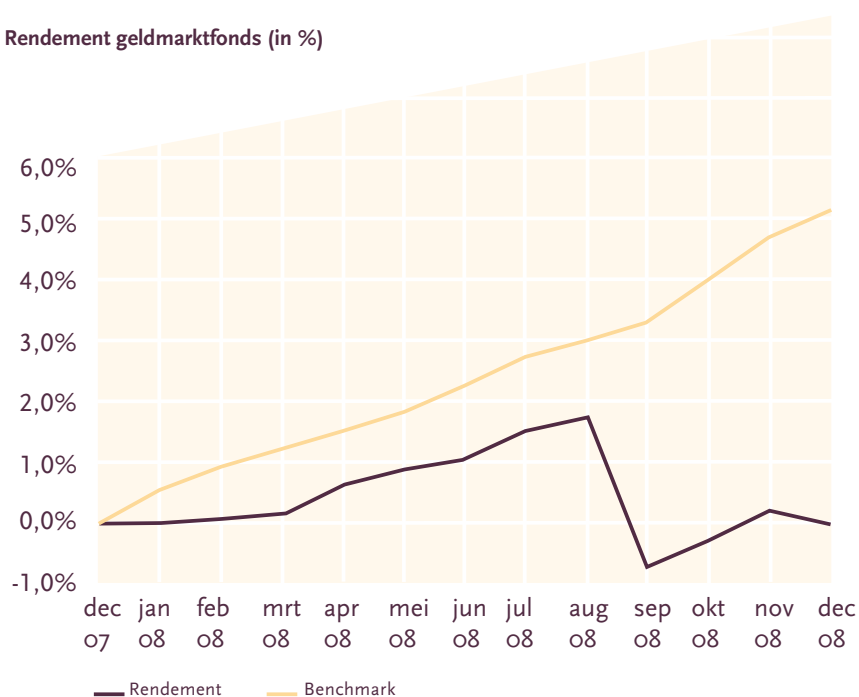
Resultaat geldmarktfonds

Het geldmarktfonds behaalde een rendement van 0,0% en bleef daarmee 5,1% achter bij de benchmark.

Geldmarktfondsen kenden een uiterst moeilijk jaar. De koers van een fractie in het geldmarktfonds eindigde op 65,4, hetgeen gelijk is aan de koers waarmee het jaar is begonnen.

In volgende grafiek ziet u de ontwikkeling van het rendement in 2008. In de grafiek is een vergelijking gemaakt met de benchmark³. Het totaalresultaat van de benchmark kwam uit op 5,1%.

Rendement geldmarktfonds (in %)

³ Het rendement van het geldmarktfonds wordt vergeleken met de Merrill Lynch 3-months Euribid CMS index. De benchmark is een dagelijks berekende total return benchmark in euro's.

bedragen in euro's

4. Balans en mutatieoverzicht

Balans per 31 december 2008 van de beleggingen
in de prepensioneringsregeling

	Obligatiefonds	Aandelenfonds	Geldmarktfonds		Totaal
Beleggingen	140.490.237	22.001.870	79.768.678	Obligatiefonds	140.493.445
Liquide middelen	3.208	302.000	-60	Aandelenfonds	22.303.870
Vorderingen/schulden	0	0	0	Geldmarktfonds	79.768.618
Vermogen	140.493.445	22.303.870	79.768.618		242.565.933

Mutatieoverzicht vermogen 2008

	Obligatiefonds	Aandelenfonds	Geldmarktfonds
Aanvang verslagjaar	143.930.423	36.352.289	95.393.400
Premies ⁴⁾	181.748	4.904.826	6.775.534
Beleggingsresultaat	12.439.899	-14.174.384	-1.093.221
Onttrekkingen ⁵⁾	-16.058.625	-4.778.861	-21.307.095
Einde verslagjaar	140.493.445	22.303.870	79.768.618

4) Inclusief switches (overdracht van kapitaal tussen de beleggingsfondsen van de prepensioneringsregeling)

5) In verband met pensionering / overlijden

